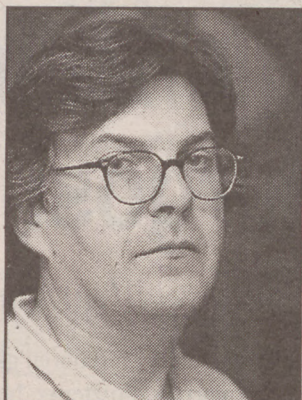

h a r i a r i t i r a k a

JUAN LUIS ETXABURU 'ONDARRU'

Karrikiriko kidea

«Euskaldunoi dagokigu jaietan euskara karrikaratzea»

*Karrikirik, Iruñeko
euskaldunen elkarteak,
sanferminak euskaraz
bizitzeko kanpaina jarri du
abian beste zenbait talderekin
batera.*

■ Zein da kanpainaren edukia?

Ostalaritzak jaietan duen garrantzia kontuan hartuta, eskutitz bat igorri diegu tabernariari. Bertan proposatzen zaie euskal musika jarri nahi badute guk zinta bat emanen diegula musutruk. Halaber, karteletan euskarak merezi duen presentzia izan dezala eta zerbitzariak kontratatzerakoan euskaldunak aintzat har ditzatela eskatzen diegu. Bestalde, Euskal Zirkuitua eratu dugu. Sanferminetan aurkitzen ahal diren taberna, txoko eta ekitaldiak biltzen dira bertan, Euskal Herri osotik etortzen den jendea argibidea erraztu nahian.

■ Nori zuzendu diozue Karrikiriren sanferminetako eskaintza?

Mezua euskaldun guztien artean zabaltzeko nahi dugu. Guri dagokigu euskaldun izaerak duen giroa sortzea, gure artean egin beharreko lana da. Hori lortutakoan ingurukoak kutsatu ahal izanen ditugu. Horregatik, dagoeneko datoren urteari begira jarri gara, eta gure euskaldunak areagotzeko sanferminak barru-barrutik bizi dituzten taldeekin elkarlana bultzatu nahi dugu.

■ Bestondoa pasatu eta gero zertan ibiliko zarete?

UEUko taberna hartuko dugu. Ondoren datorren ikasturteko zereginak finkatzen hasiko gara: soziolinguistika ikastaroren bat, Iruñeko denda eta merkatu euskaldunen zerrenda, euskaltegien arteko lehiaketa...

Eli Eraso
IRUÑEA

i r i t z i a

zuzendaria

OHARRA: Iritzi ezberdinek tokia izan dezaten, ez da komeni makinaz idatzitako 15 lerro baino luzeago idaztea gutun hauetan. Idatzi duenaren izena, telefonoa, helbidea eta NANen zenbakia agertu beharko dira. Laburtu behar izanez gero, zuzendaritzak bere esku du horretarako eskubidea. Erdaraz iristen diren gutunak ez dira argitaratuko. Gutunak faxez, posta arruntez edo posta elektronikoz bidal daitezke (helbide elektronikoa: egunkaria@jalgi.com).

Eraso sexualak torturaren osagaia

Gobernu espainiarrak eta bere erantzule zuzena den PPK, nola Baskongadetakoa Gobernuak eta bere burua den PNVk daramaten txikizio politika euskal militanteen aurka, tinko salatzen du LAB Emakumeak.

Errepresio bide guztiak bultzatzen ari dira, tortura psikologikotik, tortura fisiko eta sexualeraino, hilketa barne.

Guardia Zibilak maiatzean atxilotutako azken lagunak modu basatiaz torturatu ditu. Atxilotu eta kartzelaratuaren artean dauden hiru emakumeak, Kristina Getek —LABeko liberatua—, Patricia Velezek, eta Maite Pedrosak tortura psikologiko, fisiko eta sexual bortitzak jasan dituzte.

Salatu egiten dugu Guardia Zibilak eta polizia, Ertzaintzak barne, bortxakeria, eraso sexualak eta sexistak erabiltzen dituztela torturaren osagai garrantzitsuenetarikoa bezala euskal emakume borrokalariak suntsitzeko, beren barne izaera intimoa eta gainera, ahulena, bizi garen gizarte sexistaren honetan, deuseztatzeko asmoz.

Hiru kasu hauek oraintsukoak dira; hala ere, zerrenda luzea osatzen dute aurretik egondakoek eta maiz salatu direnek; aitzitik, gutxi baino gutxiago dira zigorra jaso duten torturatzaileak.

Era berean, maiatzetik hona emakume abertzale borrokalari baten hilketa eta beste zenbaiten, haien artean bost emakumeena, atxilotu eta kartzelaratzeko burutu ditu Ertzaintzak. Oraingo honetan ere, tortura eta emakumeen aurkako eraso sexualen mehatxuen beldurra ekidin ezina da.

Salatu egin dugu atxilotu eta kartzelaratuak ez ezik, beren senide eta lagunak diren emakumeek ere, etengabeko irainak eta eraso sexistak pairatzen dituztela, eta honekin batera nabarmendu nahi dugu, eraso hauek areagotu egiten direla euskal presoaren sakabana-ketaren ondorioz, izan ere, Euskal Herritik

urrunera joateko beharturik dauden erabateko indefentsioarengatik.

Azken batean, salatu egiten dugu etxe barruan gertatzen diren emakumeen kontrako erasoei aurre egiteko neurri legalak bideratzeko prest omen dauden gobernu berberak direla, beren pean dituzten komisaldegietan eraso sexualak erabili eta gauzatzen dituztenak, sistematikoki eta inpunitate osoz.

Euskal gizarteari dei berezia luzatu nahi diegu atxilotu eta presoaren eskubideak errespetatzea exigi dezan, emakumeen inola ere ahaztu gabe, eta eraso sexual eta sexistak aurka tinko borrokatzeko eremu guztietan, etxean, lantokian, kalean eta komisaldegietan eta kartzelatan ere, edo hobe esanda, batez ere.

● Itziar Lopategi

Lola Gomez

(LAB-Emakumeak)

BILBO

Ekainak 19, enpresa eguna

Ekainak 19, ostirala, enpresaren eguna. Gaur goizean Egin-a irakurtzen nengoela hau ikusi eta, kezkatu, buruari bueltak ematen hasi naiz. Zer demontre ote da egun horretan ospatu beharrekoa? Enpresetan, langile gehienek sufritu behar duten prekaritatea (ordu extrak, zabor kontratuak, esplotazioa, soldata negargarriak...) izugarria da, eta esan daiteke ezer egin ez, okerrera egingo duenaren itxura guztia daukala. Gazteon kasuan, egoera are larriagoa da. Bizi dugun langabezi tasa are negargarriagoa (%50) eta lan merkatuan ere lehen aipaturako prekaritate izugarria jasateaz gain, esplotazioaren aurpegi berriak bizitzera kondenatzen gaituzte (infantilizazioa...). Guzti hau ikusirik, zer demontre ote da egun horretan ospatu beharrekoa? galdetzen diot berriz nire buruari. Iragarkiari behin eta berriz begiratu... eta aurkitu dut erantzuna. Asmatzea posible egin didan pista, alde batean hauteman genezaken ADEGI (Asociación de Empresas de Guipúzcoa)-ren zigilua izan da. Enpresariak ez beste, nor dauka, bada, arrazoirik egun hori ospatzeko? Enpresariak irabaziak etengabeko hazkunde bat bizi dute (1997an %20 hasi ziren); hori posible izateko, langilegoaren esplotazioan eta prekaritatean oinarritutako lan merkatua diseinatu eta eskeintzen digute. Gauzak horrela, egun bat ez ezik, ez al dira ba urteko 365 egunak ospakizun arrazoi inoren kon-

tura aberasten ari diren jauntxo hauentzako? Jakin ezazue enpresari lapur horiek, gurekin (egoera honekin bukatzeko borrokatzen dugunok) jai daukazuela, egoera honi bueltatzea emateko konprometua hartu dugula, eta lortuko dugula. Zuek, ostiralean, ondo pasatzea langileen egoera hobetzeko alternatibez hitartu egin beharrean, jarritu zuen poltsikoak bete zeko diseinu berriak egin bitartean, langile xurgatutako odolaz busturiko txanpaina edaten. Herri honi egiten ari zaion kaltea ez da dohainekoa izango. Zuek lasai, helduko da eta aurrez aurre aurkituko garen eguna.

● Arleme Apraiz Eizagirre
(Duina taldeko kidea)

Iker Beristain AEKkide eta lagunari

Espero dugu gutun honen berri izateko zurekin baxo erdia hartzeko aukera izatea, nor ordainduko duen ez badakigu ere. Ez gaitu hala ere ordainketaren arazoak gehiagotzekatzen, gure patua betetzeko ezinbesteko ez baita. Behar-beharrezko duguna, aitzitik, zu bezalako euskaltzale peto-peto gurekin batera lanean ihardutea da, gure helburua den Euskal Herri euskalduna lortu ahal izateko.

Horretarako, zuk eduki asko dakizun bezala, guztion lanari esker tinko eutsiko diogu hasitako bideari nahiz eta demokrazia eta justiziaren izenean kide bat baino gehiagok pairatu beharko duen orain jasaten ari zaren egoera taldegarri eta mingarria.

Iker ondo profundera nahi zaitugu gure artean, bitartean jaso ezazu gure animu eta bertsu sarkadarik beroena, laster elkarrekin izango garelakoan.

● Joxe Leon Otaño
(Donostiako AEKren lankideen izenean)

Zuzenketa:

Gaizkiluertz baten ondorioz, EGUNKARIAREN atzoko aleko 31. orrialdean informazio bat oker eman genuen. Itxaro Borda ez zen izan Ibon Sarasolak maiatzaren 29an Baionan egindako hitzaldian, baina bai —atzoko EGUNKARIAN ezetz bagenien ere— Sarasolak hitzaldi hartan esandakoei erantzun bat emateko Iparraldeko hainbat idazle hurrengo astean egindako bilkuran.

s e i k o u r r e a

Jakes Bortairu

Grenet-en putarrak

Duela zorbait aste harriturik utzi ginen Baionako auzapezak, euskal departamenduaren auziaz hartu zuen iniziatibarekin. Aldi honetan ere bat baino gehiago sorpresaz harrapatu ditu, Herrien arteko sindikataren lehendakari gisa izan duen jokaraz.

Herrien arteko sindikata 1989an sortu zen Euskal Kultur Erakundearen kudeaketan parte hartzeko bai eta euskal kulturaz arduratzeko ere. Udaberri honetan

Baionan iragan zen ohiko biltzar nagusian, orain arteko lehendakariak kargua uzteko deliberoa jakinarazi zuen. Bainan bera ordezkatzeko nehor ez. Grenetek, hamaika aldiz ezetz errepikatu ondoren, atekatik ateratzeko bere burua sakrifikatu zuen, behin-behineko kargua onartuz. Batzuen esku zartek bozketa formala ordezkatu zuten...

Berriketan erakundearen bulegoa bildu da eta hara nun, bildutako harriduraz, lehendakari berriak gauzak mugiarazteko borontatea erakutsi duen. Hizkuntz arazoez deus gutti dakiela aitortu du. Are gehiago, bozkatu duen Antolakuntza Eskemaren edukina ez du ezagutzen! Bainan tira, zerbait egin nahi du eta bulego kideen laguntzarekin hizkuntz atalaren bi neurri bideratzeko medioak aztertzen hasi da: hizkuntzaren kontseilua eta Barnealdeko ikastoletako egoitza berriak.

Euskaltzaleek hautetsien axolagabekezia eta borontate politiko eza usu salatu dituzte, bereziki azken hilabeteetan. Holako berri batek poza sor lezake, iragan esperientziek ez baligute zuhur eta mesfi-

dati izaiten erakatsi. Gure gizonak euskara lagundu nahi badu zergaitik ez etxean hasi? Baiona bide seinale elebidunak ukatzen dituen azken herrietako bat dugu. Halaber 300 ikasle dituen bertako Gau eskolako lokal arazo larriak konpondu gabe dirau...

Ageri da tartean bestelako interesak badiutela eta besteak beste hiru urteren buruan Pery-ren kontra jokatu beharko duen auzapezaren aldia. Horrez gain holako gertakariak neurtzerakoan itxura bikoitza dutela ezin dugu ahanzi. Alde batetik baionarrak direla ezin uka (baldin eta bururaino eta epe motzean bururatzeko badira). Bainan bestalde, Iparraldean sortu dizkiguten sasi-instituzioak emankorrak izaiten direla erakusteko baliatzen dituzte inolako instituzio aldaketarik nahi ez dutenak. Halaber, tentsio eta mobilizazioa indargabetzeko behin eta berriz erabiliak izan dira, gauzak aintzina joaiten ari zirela sinestaraziz.

Erne egon behar, beraz, eta zorrotz jokatu. Edozoin aintzinamenduri ongi etorria bainan bere benetako mailan kokatuz eta konpondu gabe ditugun funtsezko arazoak gogoan atxikiz.